

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Utbildningsdepartementet

Yttrande över Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Den 6 maj 2024 trädde förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar i kraft. För kommittéer och särskilda utredare som har tillkallats före nämnda ikraftträdande tillämpas förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Bakgrund och innehållet i förslaget

Uppdraget har varit att föreslå ändringar i läroplanerna för de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet i syfte att skapa bättre förutsättningar för elevers lärande och kunskapsutveckling. Detta ska uppnås genom en tydlig kunskapsinriktning med fokus på grundläggande kunskaper och färdigheter samt bättre anpassning efter barns kognitiva utveckling och skilda förutsättningar.

Utredningen föreslår att var och en av de obligatoriska skolformerna ska ha en samlad läroplan som innehåller inledande delar, timplan samt kursplaner inklusive betygs- och bedömningskriterier. Regeringen ska besluta om läroplanerna i sin helhet. Det föreslås också att det ska finnas ett strukturerat stödande material kopplat till läroplanerna. För de inledande delarna i läroplanerna har utredningen tagit fram ett fullständigt förslag för grundskolan. Det finns problem med dagens inledande delar av läroplanen, bland annat att den nuvarande texten nästan inte säger något om hur undervisningen ska bedrivas, trots att det i dag finns vetenskapligt förankrade underlag som beskriver vad som kännetecknar god undervisning. Enligt utredningens uppfattning finns det skäl att ange hur undervisningen ska bedrivas och förslaget innehåller därför riktlinjer för undervisningens genomförande. Utredningen föreslår inga färdiga kursplaner men lägger fram förslag på principer, riktlinjer och en ny kursplanestruktur såväl som exempel på hur kursplanerna kan se ut.

Konsekvenser för företag

Utredningen uppger att förslagen inte innebär några nya åtaganden för huvudmännen och att åtgärderna ryms inom det ansvar som redan åligger dem. Det uppges att vissa it-system kan behöva uppdateras, men att det inte är fråga om krav på specifika it-system utan detta ligger precis som tidigare hos varje enskild huvudman. Det uppges att administration och rutiner avseende betygsättning och bedömning kan behöva ses över och att skolorna behöver avsätta resurser i form av tid och planering för att delta i implementering, kompetensutveckling och fortbildning. Vidare uppges att förslaget om extra anpassning och särskilt stöd skulle kunna innebära vissa ökade kostnader, men några beräkningar har inte gjorts eftersom det pågår en parallell utredning som bland annat ska föreslå hur arbetet med

stöd och särskilt stöd kan förbättras och effektiviseras. Det uppges även att skolor med en särskild profil kan behöva ändra undervisningen vilket kan få konsekvenser för deras organisation.

Utredningen uppger att läromedelsproducenterna kommer att behöva utveckla sina produkter så att de lever upp till det som läroplanerna anger. Läromedelsproducenternas kvalitetssäkringsprocesser bör underlättas eftersom det blir lättare att avgöra bland annat vilket innehåll som ska ingå i läromedlen. En möjlig konsekvens av utredningens förslag kan bli att efterfrågan på läromedel och lärarhandledningar kommer att öka eftersom de nya läroplanerna ger läromedelsproducenterna bättre förutsättningar att matcha lärarnas behov. Förslagen kan också vara gynnsamma för läromedelsproducenternas verksamhet eftersom det kommer att vara lättare att ta fram läromedel som på ett mer precist sätt än i dag svarar mot läroplanerna.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Utredningen innehåller över lag väldigt lite information om hur företag påverkas av förslagen. Det framgår visserligen vilka branscher som berörs, men det finns ingen information om hur många eller hur stora de företag som berörs är. Det finns inte heller någon beräkning eller tydlig beskrivning av påverkan på kostnader, tidsåtgång eller verksamhet, vilket gör att det är svårt att förstå vilka effekter förslagen skulle kunna få för de företag som berörs. Detsamma gäller påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag. Regelrådet vill påminna om att alltid redovisa alla delasppekter i konsekvensutredningen till förslag som berör företag. Vad gäller särskilda hänsyn till små företag finns en viss beskrivning avseende mindre läromedelsproducenter och delasppekten kan därför anses godtagbart redovisad. Regelrådet bedömer att även övriga delasppekter är godtagbart redovisade. Sammantaget bedömer dock Regelrådet att konsekvensutredningen saknar alltför mycket relevant information för att det ska gå att förstå vilken påverkan förslagen kan komma att få för företag och att den därför inte uppfyller kraven i förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 28 maj 2025.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Roland Sigbladh och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Kjellström

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Kjellström
Föredragande